

Секція 1. Проблеми стратегічного управління конкурентоспроможністю на основі інновацій

Нестабільність і невизначеність зовнішнього та внутрішнього середовища, зменшення капіталу та ресурсів, а також зростання виробничих витрат вимагають теоретичного та практичного вивчення можливих ризиків на підприємстві. Суб'єкти господарювання, що наражаються на різні види ризиків у процесі своєї діяльності, можуть ними управляти.

Детальна інформація про ризики включає відомості про походження, джерело, вид, приналежність до груп, класифікаційні ознаки, властивості та фактори впливу відповідно до виду ідентифікованого ризику.

Ризик по своїй суті є складною економічною категорією з безліччю видів. Класифікацію ризиків на підприємстві вчені розподіляють за: масштабністю, аспектами, ступенем насиченості ризику, характером прояву у часі, часом прийняття рішень, чисельністю, рівнем фінансових втрат та за джерелом ризику [1, с. 145].

Основною метою системи управління ризиками (ризик-менеджменту) є визначення шляхів пом'якшення або компенсації збитків об'єктам, зменшення їх впливу та забезпечення їх стійкості у разі виникнення на підприємстві несприятливої ситуації [3, с. 8]. Впровадження управління ризиками вимагає створення експертної групи. Компетентність ж членів експертної групи визначатиме вибір підходу до управління ризиками та ефективність цієї системи.

Наступним кроком, після завершення початкового етапу, необхідно проаналізувати й оцінити виявлені ризики. Для цього їх необхідно проранжувати. З цією метою більшість сучасних підприємств проводять SWOT-аналіз, тобто процедуру побудови карти ризиків.

Це один з методів аналізу внутрішніх і зовнішніх факторів, що впливають на управління та розвиток підприємства. Результати аналізу й оцінки ризиків є основою для визначення можливих варіантів розвитку подій та подальших дій щодо їх усунення [2, с. 120]. Для

компаній важливо визначити, як управляти ризиками та ризиковими ситуаціями. Ефективність управління ними можна охарактеризувати за кількома параметрами: зниження виявлених небезпек; скорочення ступеня впливу ризиків на діяльність компанії; підвищення конкурентоспроможності.

Третій етап передбачає зосередження уваги на результатах аналізу і контролю та визначення причин виникнення відхилення від намічених стратегічних і тактичних цілей ризик-менеджменту. Після цього необхідно розробити комплекс заходів і методів, які будуть спрямовані на вирішення конкретної проблеми й доведення фактичних результатів управління ризиками до запланованих. Результати цього виду аналізу важливо оформляти у вигляді звітів про функціонування ризик-менеджменту, що надаються керівництву для подальших дій. Загалом існує декілька способів усунення ризиків, до них можна відвести такі: уникнення ризику, утримання, передачу ризику та зниження його ступеня.

Отже, можна зробити висновок, що функціонування сучасного підприємства не було б повним без низки ризиків, які знижують конкурентоспроможність організації, а також створюють невизначеність. Для того щоб проаналізувати та оцінити можливі ризики на підприємстві, необхідно запровадити поетапний підхід щодо їх впливу, а також реалізовувати управлінські рішення, спрямовані на зменшення впливу ризиків у діяльності організації. Перспективами подальших досліджень є розробка та впровадження конкретних стратегій зниження ступеня ризиків, які дозволяють компанії досягати поставлених цілей і зберігати свої конкурентні переваги.

Література

1. Михайленко О. В., Ніколаєнко С. М., Насіканова О. О. Управління ризиками діяльності підприємства. Проблеми системного підходу в економіці. 2017. Т. 62. № 6. С. 145–146.
2. Чорній В. В., Гринчук Д. Р. Застосування ризик-менеджменту в конкурентоспроможності підприємства // II Міжнародна науково-практична конфе-

Секція 1. Проблеми стратегічного управління конкурентоспроможністю на основі інновацій

ренція «Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи». 2021. № 2. С. 120–121.

3. Цвігун Т. В. Механізм управління ризиками в системі управління підприємством. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2017. Вип. 2. 13 с.

Науковий керівник – кандидат економічних наук, доцент Литовченко Ірина Володимирівна

